# Liite.3 Vuorovaikutuslomake (vireilletulo ja valmisteluvaihe)

## Vireilletulon kuuleminen 11.6.2026-26.6.2026

- Ei mielipiteitä

### Lausunto, Lapin Maakuntamuseo, 30.6.2026

Rovaniemen kaupunki pyytää Lapin maakuntamuseon lausuntoa 1. Kaupungin-osan kortteli 71 tonttia 6 sekä lähivirkistysaluetta koskevan asemakaavan ja tonttijaon muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta. Lapin maakuntamuseo lausuu asiasta Rovaniemen kaupungin alueesta vastaavana museolain (314/2019) mukaisena alueellisena vastuumuseona museolain 7§ 1 momentin 2 kohdan mukaisen kulttuuriympäristötehtävänsä puitteissa.

Suunnittelualue sijaitsee Rovaniemen keskustan alueella osoitteessa Poromiehentie 7. Rovaniemen kaupunki on myynyt suunnittelualueella sijaitsevan tontin ja sillä sijaitsevan suojellun Rautatieläisten talon nykyisille yksityisille omistajille 21.11.2024. Muilta osin suunnittelualue on Rovaniemen kaupungin omistuksessa. Tontin 698-1-71-6 nykyiset omistajat ovat hakeneet asemakaavan ja tonttijaon muutosta omistamaansa tonttiin sekä viereiseen virkistysalueeseen. Osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaan vaikutusalue kattaa lähiympäristön kortteli- ja katualueet.

Muutoksen kohteena oleva yksityisen maanomistajan omistama tontti rajoittuu Ratamestarin puistoon, joka rajoittuu sekä yksityisessä omistuksessa ole-vaan tonttiin että Valtatie 4:n maantiealueeseen. Ratamestarin puistoon ei ole kulkua katualueelta. Alueelle on sijoitettu rautatien rakentajien muistomerkki ja kyseinen alueen osa on suojeltu s-merkinnällä. Yleisen alueen osa on asemakaavan mukaan lähivirkistysaluetta (VL). Suunnittelualueella muutoksen kohteena olevalla tontilla sijaitsee asemakaavassa sr-1-merkinnällä suojeltu noin 140 k-m2 suuruinen rakennus. Osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaan asemakaavan ja tonttijaon muutoksen tavoitteena on mahdollistaa toiminnan kehittäminen tontilla liittämällä viheralue osaksi tonttia, sillä nykyisen tontin piha-aluetta kuvataan pieneksi ja asemakaavan suojelumerkintöjen nähdään rajoittavan sen käyttöä merkittävästi.

Suunnittelualueen viereisellä tontilla, alueen lounaispuolella sijaitsee asemakaavalla suojeltu vuonna 1947 rautatieläisten työsuhdeasunnoiksi rakennettu 4-kerroksinen kerrostalo.

*Arkeologia*

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa esitetyllä asemakaavoitettavalla alueella ei ole tunnettuja muinaismuistolain (295/1963) suojaamia kohteita. Alueen arkeologinen potentiaali on vähäinen.

*Rakennettu kulttuuriympäristö*

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa asemakaavan toteuttamisen välittömiä ja välillisiä vaikutuksia arvioidaan Alueidenkäyttölain 9 §:n sekä Maankäyttö- ja rakennusasetuksen 1 §:n mukaisella tavalla. AKL 9 §:n mukaan kaavan tulee perustua kaavan merkittävät vaikutukset arvioivaan suunnitteluun ja sen edellyttämiin tutkimuksiin ja selvityksiin. Kaavaa laadittaessa on tarpeellisessa määrin selvitettävä suunnitelman ja tarkasteltavien vaihtoehtojen toteuttamisen ympäristövaikutukset, mukaan lukien yhdyskuntataloudelliset, sosiaaliset, kulttuuriset ja muut vaikutukset. Selvitykset on tehtävä koko siltä alueelta, jolla kaavalla voidaan arvioida olevan olennaisia vaikutuksia.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa ei ole tunnistettu suunnittelualueen viereisellä tontilla sijaitsevaa suojeltua kerrostaloa. Se tulisi tunnistaa OAS:ssa ja ottaa huomioon asemakaavamuutoksen suunnittelun yhteydessä tarvittavilta osin.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa Lapin maakuntamuseo on tunnistettu osalliseksi.

## Vastine:

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa on täydennetty Lapin Maakuntamuseon lausunnon perusteella, tunnistamalla viereisellä tontilla sijaitseva asemakaavassa suojeltu kerrostalo. Kyseinen kerrostalo otetaan huomioon suunnittelun etenemisen yhteydessä tarvittavin osin.

**Valmisteluvaiheen kuuleminen 3.9.2026-18.9.2026**

- Ei mielipiteitä

**Lausunto, Lapin Maakuntamuseo 18.9.2026**

Rovaniemen kaupunki pyytää Lapin maakuntamuseon lausuntoa asemakaavan ja tonttijaon muutoksen valmisteluaineistosta, osoitteessa Poromiehentie 7, korttelissa 71, tontilla 6 sekä lähivirkistysalueella. Lapin maakuntamuseo lausuu asiasta Rovaniemen kaupungin alueesta vastaavana museolain (314/2019) mukaisena alueellisena vastuumuseona museolain 7§ 1 momentin 2 kohdan mukaisen kulttuuriympäristötehtävänsä puitteissa.

Suunnittelualue sijaitsee Rovaniemen keskustan alueella. Rovaniemen kaupunki on myynyt suunnittelualueella sijaitsevan tontin 698-1-71-6 ja sillä sijaitsevan asemakaavassa sr-1-merkinnällä suojellun Rautatieläisten talon nykyisille yksityisille omistajille 21.11.2024. Tontin 698-1-71-6 alueella sijaitsee lisäksi Rautatienrakentajien muistomerkki ja kyseinen alueen osa on asemakaavassa suojeltu s-merkinnällä. Tontin 698-1-71-6 nykyiset omistajat ovat hakeneet asemakaavan ja tonttijaon muutosta omistamalleen tontille sekä viereiselle lähivirkistysalueelle, Ratamestarinpuistolle, joka on Rovaniemen kaupungin omistuksessa. Ratamestarinpuistoon ei ole erillistä kulkua katualueelta. Asemakaavan muutoksen tavoitteena on tutkia lähivirkistysalueen liittämistä tonttiin 698-1-71-6. Asemakaavaselostuksen mukaan muutoksella tarkastellaan mahdollisuuksia laajentaa tonttia, jonka nykyinen koko asettaa rajoitteita sen hyödyntämiselle. Nykyisen tontin piha-aluetta kuvataan pieneksi ja asemakaavan suojelumerkintöjen nähdään rajoittavan sen käyttöä merkittävästi. Suunnittelualueen viereisellä tontilla, alueen lounaispuolella sijaitsee vuonna 1947 rautatieläisten työsuhdeasunnoiksi rakennettu 4-kerroksinen kerrostalo, joka on suojeltu voimassa olevassa yleis- sekä asemakaavassa. Lisäksi suunnittelualuetta vastapäätä, Poromiehentien vastakkaisella puolella sijaitsee yleiskaavassa suojeltu asuin- ja liikekerrostalo.

*Asemakaavaratkaisun vaihtoehdot*
Asemakaavan valmisteluvaiheessa Rovaniemen kaavoitus on tarkastellut alueella

kolmea eri asemakaavaratkaisun vaihtoehtoa: *“Vaihtoehto 0: Alueen asemakaava säilyy entisellään”*, *“Vaihtoehto 1: Asemakaavan muutos, jossa lähivirkistysalue liitetään tonttiin”* sekä *“Vaihtoehto 3: Jokin muu suunnitteluprosessin aikana esille tullut vaihtoehto tai niiden yhdistelmä.”*
Asemakaavaselostuksessa asemakaavamuutoksen, eli vaihtoehdon 1, vaikutuksia ympäristöön kuvataan näin: *“Toteutuessaan asemakaavanmuutos laajentaa tontin 698-1-71-6, tontin takana olevalle puistoalueelle. Näin ollen virkistysalue poistuisi ja se liitettäisiin liikerakennusten korttelialueeseen.*” Kaavaselostuksen mukaan asemakaavamuutos ei vaikuta merkittävästi rakennettuun ympäristöön.
Asemakaavamuutoksessa on säilytetty Rautatienrakentajien muistomerkin alueen s-merkintä, suojeltava alueen osa. Tontilla sijaitsevalle Rautatieläisten talolle on asemakaavamuutoksessa osoitettu suojelumerkintä sr-1 suojelumääräyksellä *“Suojeltava rakennus. Kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja kaupunkikuvan säilymisen kannalta tärkeä rakennus. Rakennuksessa suoritettavien korjaus- ja muutostöiden tulee olla sellaisia, että rakennuksen historiallisesti ja kaupunkikuvan kannalta merkittävä luonne säilyy.*” Lisäksi suojelumääräykseen on voimassa olevaan asemakaavan suojelumääräykseen verrattuna lisätty tarkennus: *“Milloin rakennuksessa on aikaisemmin suoritettu rakentamistoimenpiteitä tämän tavoitteen vastaisesti, on rakennus korjaus- ja muutostöiden yhteydessä korjattava entistäen.”*

***Lapin maakuntamuseon kanta***

*Arkeologia*

Suunnittelualue on voimakkaasti muokattua ja rakennettua ympäristöä, jolta ei tunneta arkeologisia kohteita. Lapin maakuntamuseon tiedossa ei ole alueeseen liittyviä ennakkotietoja arkeologisista kohteista. Historiallisista ilmakuvista tai 5p LiDAR-aineistoista ei havaita arkeologisesti huomiota herättäviä seikkoja. Lapin maakuntamuseo arvioi alueen arkeologisen potentiaalin marginaaliseksi. Lapin maakuntamuseolla ei ole asiasta arkeologisen kulttuuriperinnön osalta huomautettavaa.

*Rakennettu kulttuuriympäristö*
Lapin maakuntamuseo on 30.6.2026 antamassa lausunnossaan kiinnittänyt huomiota siihen, ettei osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa ole tunnistettu suunnittelualueen viereisellä tontilla sijaitsevaa suojeltua asuinkerrostaloa, joka tulisi tunnistaa ja ottaa huomioon asemakaavamuutoksen suunnittelun yhteydessä tarvittavilta osin. Asemakaavaselostuksessa suojeltu kerrostalo sekä muu suunnittelualuetta ympäröivä rakennettu ympäristö on tunnistettu.
Asemakaavaratkaisun vaihtoehdossa 1, jossa lähivirkistysalue liitetään tonttiin 698-1-71-6, voimassa olevassa asemakaavassa lähivirkistysalueeksi osoitettu alue poistuu ja se muutetaan liittämisen yhteydessä liikerakennusten korttelialueeksi toiminnan kehittämisen mahdollistamiseksi. Lapin maakuntamuseo katsoo, että tonttiin liitettävän lähivirkistysalueen muutosta liikerakennusten korttelialueeksi ja sen mahdollistaman alueidenkäytön vaikutuksia kulttuuriympäristöön tulisi kaavaselostuksessa tarkentaa, jotta asemakaavan mahdollistamien muutosten suhde ympäröivään kulttuuriympäristöön olisi huomioitu riittävällä tavalla kaavaa laadittaessa.

Lapin maakuntamuseo pitää asemakaavamuutoksessa Rautatieläisten talon suojelumerkintään lisättyä suojelumääräyksen tarkennusta johdonmukaisena.

## Vastine:

Lausunto on huomioitu kaavan valmistelussa. Lausunnon johdosta kaavaselostuksen vaikutusten arviointia on tarkennettu rakennetun kulttuuriympäristön osalta. Tarkennus ei aiheuta muutoksia kaavaratkaisuun.